

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatárs:

Dr. RÉVÉSZ ERNŐ

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája Kazinczy-utca.
Telefón szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotába
Telefón szám 42.
Nyitlatter soronként 20 krajczár

A kalocsai érsek Szabadkán.

Császka György érsek a tegnapi délelőtt folyamán meglátogatta a lakásán Szalay Mátyás főkapitányt, aki buzgó kísérelője és ciceroneja volt az érseknek városunkban.

Ezalatt *Birkáss Szuchich Adrienne* urhölgnéj már gyülekeztek a fehér kereszt egyeslet tagjai. Körülbelül dél volt, mire a díszes gyülekezet együtt volt, és elindult a fogatok hosszú sora a plébánia felé. A fehér kereszt egyeslet különdítségében, mely az érseknek a dísztaggá történt megválasztásáról szóló okmányt volt átadandó, a következők vettek részt:

Birkáss Szuchich Adrienne, Morvay Ákosné, Békefy Gyuláné, Biró Károlyné, Kuzmánovits Sándorné, Kertész Sándorúé, Kovachich Károlyné, Szabados Jánosné, Magyar Györgyné. Magyar Ilona és Margit, Lux nővérek, Milassin Illesné, Paukovich Andorné, Propokovits Anna, Hartman Rafaelné, Farnek Lászlóné, Hidegh Árpádné és Beba, Pillich Lajosné, Petrovics Krisztina, Poljakovics Mariska, Kiss Ábelné, Balajthy Ilona, Vukovics Sárika, Taussig Vilmosné, Vojnich Béláné, Vojnich Lajosné, Pertics Mihályné, Pertich Mihály, dr. Janiga János, Farkas Zsigmond, Mamuzsich Félix kanonok.

A hölgyek kivétel nélkül igen elegans toilettekben jelentek meg.

Az egyesületnek férfielnöke *Pertich Mihály* magasan szárnyaló szép beszédben üdvözölte az érseket és az érsekre is mélyenható ünnepegyességgel nyújtotta át a dísztagságot jelentő okmányt.

Pertich Mihály szavaira az érsek a következőképen válaszolt: „Kiváló tiszteletnek tartom, hogy az országos fehér kereszt egyesletnek itteni főkja, annak mélyen tisztelt tagjai engemet megszerencsésítettek látogatásukkal és hogy a dísztaggá történt megválasztásomat igazoló okmányt nekem átadták. A fehér kereszt egylethez, amelynek különben is tagja vagyok, engem különben szorosabb kötelek is fűznek, mert annak vezetői többek között Táboldi Józsefhez szorosabb barátság köt, már ezért is különösen örvendek, hogy a főkegyelet dísztaggá választattam. Örömmel nézem hogy a fehér és vörös kereszt egyeslet, melyek fáradhatatlanul munkálkodnak a jótékonyaság terén, különösen az apátlan és anyátlan gyermekek felkarolása — milyen kitartással haladnak kitűzött céljuk felé, és hogy köszönetem és hálámnak ezuttal is jelét adjam, egyelőre 200 frtot ajánlok fel a nemes egyesületnek, azzal, hogy kérem méltóztassanak azt elfogadni és ígérem, hogy a díszokmányt keretbe foglaltatom és legszebb emlékeim közé fogom sorozni.”

Az érsek ezután karját nyújtotta *Birkáss Adrienne* urnőnek a ki a különdítség tagjait bemutatla.

1 órakor ért véget a tisztelgés.

Délután látogatást tett az érsek *Birkás Szuchich Adrienne* urhölgnéj.

Különfélék.

— **A szabadkai I. nőegylet díszgyűlése.** A szabadkai I. nőegylet ma délelőtt 11 órakor tartotta meg a Pest szálloda nagytermében fennállása 30 éves évfordulójának ünnepét. A díszes ünnepélyen *Császka György* kalocsai érsek elnökölt, aki szép beszédben nyitotta meg a díszgyűlést. Az elnöki megnyitó alkalmából 10000 frtot ajánlott fel az egyesületnek. A jelen voltak nagy lelkesedéssel fogadták az érsek nagylelkű adományát. Az egyesület történetét olvasta fel ezután dr. Janiga János s a dísztagok megválasztása után a díszgyűlés véget ért.

— **Dr. Debreczeni Gyula temetése.** Tegnap délután 5 órakor ment végbe a szerencséselnő járta dr. Debreczeni Gyula kir. alügyész temetése. A Kazinczy utcai volt lakásában lettek hült tetemei ravatalra helyezve és a friss tavaszi virágokkal ékesített koszorúk egész halmaza borította a koporsót. A gyászszertartás fényes papi segédlettel ment végbe, amelynek befejezése után *dr. Balogh Lajos* mondott az óriási nagy számban megjelent közönség előtt halotti beszédet, amely könyveket fakasztott az összes jelen voltak szeméből. A temetésnél jelen volt a szerencséselnő fiatal ember boldogtalaná lett édes anyja és bátyja és többen a rokonságból. Barátainak egész serege kísérte ki utolsó útjában a gyászos menetel, melyhez folyton és folyton százan és százan csatlakoztak. — Egy költeményt is kaptunk ez alkalomra és készséggel adozunk a kegyeletnek amikor azt itt közöljük:

Dr. Debreczeni Gyula ravatalánál.

Megdöbbenve állunk ravatalod előtt,
Melyet anyi részvét koszorú fednek.
Vérző szívvel látjuk kora télre váltát
Egy a legszebb nyárba indult kikeletnek.

Fa volt az életed, virágzó gyümölcsfa,
A derek veszélyét kiálta győztesen.
A ki rá tekintett, örvendve jósoló:
E virágzó fának sok gyümölcse leszen.

S midőn a remények majdnem egytől egyig
Mind a való édes gyümölcsevő lőnek:
Im egy villám sújt most e gyönyörű fába,
És e csapás mindent oly hirtelen dönt meg.

Megkövült a szívünk, ha bús tekintetünk
Szép, felkoszorúzott koporsódra téved;
Rajta szomoruan pompázó virágok,
S benne? Semmivé lett nagyra tőrt remények!

Ez ellentét úgy fáj vérző sziveinknek
Hogy elhal a szó is minden, minden ajkon;
Csak ravatalodra hulló könnyünk beszél,
Zokog a legtávolabb, hű baráti hangon.

S te érted ezt. Köztünk lebegő szellemed
Megvizsgálatóva, megnyugodva látja:
Nem halt meg az, nem, a földön van örökre,
A kinek oly sok volt az igaz barátja.

Neumer Aladár

— **Halálozás.** Gesztessy Ákos zentai kir. aljárásbíró folyó hó 15-én Budapesten meghalt. Temetése f. hó 17-én volt Budapesten.

— **A szegedi honvéd zenekar hangversenye.** A mint értesítünk a szegedi honvéd zenekar május 31-ikén s június 1-én városunkban fog hangversenyezni. Szó van arról is, hogy ezen kívül egy serenadot és *Palicsón* is egy hangversenyt tartanak.

— **Mükedvelői színi-előadás.** A csak most nemrég alakult „Szabadkai ipartestületi dalárda” már is életelt ad magáról. Ugyanis — mint minket értesítenek — jövő hó 9-én (Urnappján), a dalárda és *Majláth Mariska* k. a. szíves közreműködésével színi-előadást rendeznek a városi színházban, mely alkalmából előadják a „Sárga csók” /cz. 3 felv. népszínművet. A színdarabot megelőzőleg egy élő kép fog bemutatni. Az eddig láott próbák után itélve, a darab előadása kitűnőnek ígérkezik. Különösen kitűnik eleven játékkal és kellemes hangjával már most is *Majláth Mariska* k. a., ki Erzs. szerepében a legnagyobb dicsőséget fogja aratni, azonban a többi szereplőktől is csak dicséret láttunk eddig. Ez érdekes előadásra már előre is felhívjuk a nagy közönség figyelmét.

— **Sertésvész.** Ujvidéken e hó 20-án Schaffer Ármín külterületi tanyáján a sertésvész konstatáltatván, erről a földmivélsügyi miniszter táviratilag értesítve lett.

— **Plébános beiktatás.** Főtisztelendő *Latky József* megválasztott adai plébánosnak ünnepélyes beiktatása f. évi június hó 5-én d. e. 10 órakor lesz, vagyis Szent-Háromság vasárnapján, amikor *Adán* bucsu lesz. A beiktatási ünnepélyre és az azt követő barátságos ebédre, mintegy 250-en hivatalosak.

— **Betiltott közgyűlési határozat.** Ó-Becse képviselőtestülete f. hó 14-én tartott közgyűlésén nem respektálva a minisiteri határozatot, annak ellenére a kiserét felszántását határozta el. Ezen határozatot az aispán tudomására hozatván, régi erélyéhez híven táviratilag betiltotta a kiserét felszántását.

— **A bácskai kincstári levéltár.** A bácskai kincstári jószág igazgatóság régi levéltára, amely a Bácskában 1720-as évektől fogva képződött telepítések forrásanyagát foglalta magában és a mely másfélszáz éven át a zombori kincstári épületek padlásain hányalódott a mint kiderült majdnem egészen elpusztult, a még meglévő részek kipuhatólása céljából járt erre áprilisban dr. *Pauler Gyula* főlevéltárnok és csakis a kincstári községek urbéri iratait bírta felfedezni, amelyek az 1769—1796-os évekre vonatkoznak. Most ugy

hallatszik, hogy ezeket a megmaradt részeket az országos levéltárba bekebelezik be.

— **Betöréses lopás.** Vojtovicz János újvidéki lakos Andrásy-utcai fűszerkereskedésébe e hó 21-ére viradóra ismeretlen tettesek be-törték s onnan különféle élelmiszereket, szí-vert s mintegy 6 frt készpénzt vittek el.

— **A venusz elsötétülése.** Tegnap este 8 és 9 óra között rendkívüli érdekes és fensé-ges égi tünemény játszódott le az égboltoza-ton. Esthajnali csillagunkat, a Venuszt, a hold-nak meg nem világított hamuszürke fele érin-tette és néhány pillanat alatt teljesen elfödte a holdat, úgy hogy láthatatlanná vált. A hold és Venusz kerületi egymást a budapesti idő-szerint 8 óra és 12 perczkor érintette, tehát naplemente után fél órával, 8 óra 40 perczkor ismét felszállt a Venusz a hold déli oldalán, úgy, hogy e pillanatban a hold egy kinövése látszott, 8 óra 50 perczkor a Venusz a hold jobb oldalán látszott, mindkét csillag az esti-pír bitorában nagyon fenséges látványt nyújtott.

— **Táncmulatság.** A topolyai önkéntes tüzoltó-egylet 1898. évi május hó 29 én Pün-kösd első napján a laktanya udvarán saját pénztára javára nyári mulatságot rendez. Be-lépti-díj személyenkint 50 kr. Kezdeté este 7 órákor.

— **Agyonütött vasuti ör.** Megirtuk, hogy Gabrics István helybeli pályaoft f. hó 18-án éjjel a sínek között halva találták. A rendőr-ség megejtette a vizsgálatot és az ezzel kap-csolatos nyomozást és a beható vizsgálat folytán megállapította, hogy a szerencsétlen embert a vonat ütötte el.

— **Jó fogás.** Az újvidéki rendőrkapitány egy ügyes fogást csinált e hó 9-én, midőn egy házi perpatvar révén egy már büntetett tolvajt tartóztatott le Rothenthaler Antal órás-és ékszerészeged személyében. Nevezett, ki Regényi István újvidéki ékszerész üzletében volt alkalmazva, gazdájától anélkül, hogy az észrevette volna, rövid idő alatt részben új részben javításba adott mintegy 20 drb órát lopott el s zálogosított el 200 frtért. Talán még ma is háborítatlan jövedelmező mellék-foglalkozását, ha neje egy családi összejör-dülésből kifolyólag panaszra nem megy a rendőrséghez.

— **Temerinben** — írja levelezőnk — Mi-hajlovits Endre elnöklete alatt dalárda alakult, melynek tagjai jobbára iparosokból és gaz-dákból állva, Piller György tanító karnagy-i vezetés alatt gyakorolják magukat a szívet-erkölcsöt nemesítő dalban és jelenleg arra készülnek, hogy a bérmálás szentségének ki-osztására f. jun. 6-án odaérkező Majorosy János püspököt dalban üdvözzöjék.

— **Szabadka-bajai vasut átalakítása.** A m. kir. államvasutak igazgatósága utasította a szegedi üzletvezetőséget, hogy a szabadka-bajai szárnyvasutnak első osztályu pályává való átalakítására vonatkozó terveket és költsé-gvetést sürgősen készítse el és ezeket leg-később hat hó leforgása alatt az igazgató-sághoz terjessze fel.

— **Betörés.** Az ó-kanizsai izr. imaházat f. hó 17-én éjjel eddig ismeretlen tettesek fel-törték és kirabolták. A betörők mintegy 45 frt készpénzt véve magukhoz, azóta nyomta-lanul eltűntek. A vizsgálatot azonnal elrendel-ték, de még eddig semmi eredményre nem vezetett.

— **Jég Zomborban.** Jég esett pénteken d. u. 3 órákor Zomborban. Némelyik darabja galambtojás nagyságu is volt. Szerencsére szél nélkül és esővel érkezett és így nagyobb kárt nem okozott.

— **Öngyilkos kocsmáros.** Imrics Imre VI. kör, Kálmán-utczában, saját házában ma reggel 5 órákor forgó pisztolyal halántékon lőtte magát. Hogy mi vihette a különben rendezett anyagi viszonyok között élő kocsmáros, aki emellett késes mester is volt, a végzetes tett-re, egyelőre nem tudni biztosan.

— **Tolvaj huszár.** Pósz Agoston temerini illetőségű pinczér mult szombatn este jó napot csapott magának s annyira beszszelt, hogy annak halása alatt úgy elaludt, mint a bunda. A mig aludt, az alatt talán boldog volt, de mennyira álmélkodott, mikor föléb-redt. Meziülbb találta magát, se czipő, se harisnya nem volt sehol, zsebjé üres. Panasz-t tett tehát a rendőrségnél, a hol a nyomozás csakhamar kiderítette, hogy Horváth Pál ó-becsei huszár fosztotta ki a pinczért, akivel különben együtt is mulattak.

— **Föltékénységéből.** Hanák István zentai legény régóta gyűlöli Tóth Horti Istvánt, mert állítólag szemét vetett az ő választott-jára, sőt legutóbb egy báiból haza is kísérte. A két legény végre f. hó 20-án éjjel a Nagy-kut utcában összetalálkozott. Mind a kettő boros volt és így egyik sem tért ki a mási-kának. A vége az lett, hogy Hanák bicskát rántott elő és azzal úgy szurta oldalba ve-télytársát, hogy az rögtön összeesett. A sze-rencsétlen legény nagyfoku vérzése miatt nyomban elájult és azt sem tudja hogyan került haza szüleéhez. Az ügy a kir. járás-bíróság bűnfenyítő osztályához került.

A bácsalmási választás.

Az eddigiekből úgy látszott, hogy Bács almáson egy korteskedés nélküli választást akarnak bemutatni, egyszerre azonban hirtelen fordulat állott be, mindkét párt erős actiót fejt, hogy elveit diadalra juttassa. Egymásután érkeznek a központból képviselők, úgy Lati-novics mint Szederkényi támogatására. Mint bácsalmási tudósítónk sürgönyzi.

Latinovics Géza jelölése óriási meglepetést okozott az ellenpártnál. Latinovics kezdetben nem akart mandatumot vállalni azonban a f. hó 23-án megtartott értekezlet újból elhatá-roztak, hogy Latinovics Gézának el kell fogadni a jelölést és evégből 130 aláírással sürgönyt küldtek neki, amelyben felkéri, hogy fogadja el a jelölést. Erre jött azután az elfogadó vá-lasz.

Latinovics Géza a szabadelvűpárt jelöltje tegnap kezdte meg körutját Paulovics megyei főorvos, Molnár Károly orsz. képviselő és Dr. Hermann Adolf ügyvéd társaságában. A jelölt a reggeli vonattal érkezett B. Almásra, ahol választói már várták 30 kocsi-val, zászlókkal és zenével. A menet megindult Kumbajára, már a falu határán 40 kocsi-val várták párthi-vei óriási lelkesedés közepette. A faluba érve a nagykocsmá előtti téren mintegy 300 vá-lasztó előtt fejtette ki álláspontját. Beszélt a börzeadó behozataláról, a földadó leszállításá-ról, a munkástörvényről és különösen a mun-kások viszonyainak rendezéséről. A lelkesedéssel fogadott beszéd után Poulvics megyei főor-vos állott fel és német nyelven tartott beszé-dében ajánlotta a jelöltet.

Majd dr. Hermann Adolf magyar nyelven előadott valóban tartalmas és szép beszédé-ben támogatta a kerület szabadelvű jelöltjét.

11 órákor érkezett a menet 50 kocsi-val Bács-Almásra. A jelöltet óriási lelkesedéssel fogadták, daczára annak, hogy mintegy egy

órával előbb Polonyi Géza orszgy. képviselő német szónoklata a község választóinak nagy részét meghódította a függetlenségi pártnak, Polonyinak német nyelven tartott beszéde következtében Szederkényi pártja nagyon meg-szaporodott úgy, hogy a szabadelvű pártnak nagyon erős actiót kell kifejteni, hogy a most már valóban ekkeseredett választási hőrczből mint győztes kerüljön ki.

Két óra után megindult a menet Mélyhutra, már a község határában bandérium és zene fogagta a jelöltet. Itt is a jelölt, dr. Paulovics főorvos és dr. Hermann Adolf beszélték, innen Jankovácra vonult a hosszú kocsisor, a hol szintén nagy volt a lelkesedés a jelölt iránt. Ma Bikity, Szt. Iván, Csávoly és Rémes utazzák be, holnap Tataháza és Madarason, holnapután pedig Kisszállason fogja elmondani Latinovics Géza programbeszédét.

A ma délelőtt érkezett sürgöny szerint gróf Teleky Géza B.-Almásra érkezett, hogy [Lati-novics Gézá-t támogassa. Mig Latinovics pártja beutazza a községeket addig az ellenzék óriási actiót fejt ki, egymásután érkeznek oda az ellenzéki képviselők, valamennyi hatalmas szó-nok mint Olay Lajos, aki tegnapelőlt járt be a kerületet, Barta Miklós mint a ma érke-zett sürgöny jelenti, ma reggel most már má-sodsor jött le a kerületbe.

Polonyi Géza tegnap kötötte le a választók figyelmét hatalmas szónoklatával, holnapra várják Holló Lajost. Sőt már megállapították azt is, hogy Szederkényi bizalmas férfai Barta Miklós, Holló Lajos, Polonyi Géza, Förster Ottó és Olaj Lajos lesznek. Szóval a csende-sen megindult választási mozgalmak óriási harez-czá fejlődtek ki. Mindkét párt biztosra vesz a győzelmet.

Törvénykezés.

Drága Inyenjegy. Gömőri Károly tűz-biztosítási ügynök még annak idejében, mikor Kükemezey Árpád Szabadkán vivó tanfolyamot tartott, felkérte Kükemezeyt, hogy neki va-lamelyik budapesti ismerőse által eszközöljön ki egy szabadjegyet a magyar államvasuton. Később mikor Gömőri Budapestn találkozott Kükemezeyvel és a szabadjegy ügye felől kér-dezősködött ez azt mondta, hogy egy Török István nevű ismerőse 150 frtért kieszközli a szabadjegyet. Gömőri a 150 frtot Török Ist-vánhoz leendő továbbítás végett átadta Kü-kemezeynek, és azután várta a szabadjegyet, de az csak nem jött. Végre megunva a várást sürgette Kükemezeyt a szabadjegy illetőleg a 150 frtok végett. Gömőri azt a választ kapta, hogy a 150 frt Töröknek már át lett adva, Török pedig nem akart tudni holmi át-vett 150 frtokról. Erre Gömőri feljelentette Kükemezeyt sikkasztás miatt. A végtárgyalá-son vádolt és panaszos mint legjobb bará-tok jelentek meg, s Gömőri annak folyamán kijelentette, hogy nemcsak hogy nem gyanu-sítja Kükemezeyt, de éppenséggel kizártnak tartja, hogy a pénzt a maga czéljaira hasz-nálta volna fel, mert Török azóta már 2 iz-ben beismerte előtte a 150 frt átvételeit, azon-kivül Kükemezey egy levelet adott át a tör-vényszéknek, a melyben Török, Kükemezey erélyes felszólítása folytán azt igéri, hogy a pénzt visszaküldi és a szabadjegy érdekében nem tesz többé semmit. Ennek folytán Kü-kemezey Árpádot a vád alól felmentették, Török István ellen pedig — ki a tárgyalásra meg volt idézve, de el nem jött — elrendelték a vizsgálatot sikkasztás miatt.